

Povodňový zpravodaj č. 6

15. července 1997

— Vydává Česká katolická charita, povodňový štáb v Olomouci —

Vážení čtenáři, v městech a obcích Olomoucka jsou záplavy stále ústředním tématem veškerého dění. Spouští, kterou voda natropila ve sklepech a bytech, je zjevnější – hromady zničených věcí se vrší v ulicích. Čtvrtina Olomouce je stále bez proudu, nefunguje velká část telefonů. Začínáme se však setkávat i s únavou a nervozitou mezi postiženými a záchranáři, a také s opadáváním zájmu těch, jichž se katastrofa nedotkla. „Už o tom nechci nic slyšet,“ zaslechli jsme večer při distribuci Zpravodaje. Když jsme však večer přinesli nové číslo do jednoho z evakuačních středisek, lidé bez domova nám je dychtivě brali z rukou se slovy: „Informace potřebujeme ze všeho nejvíc“.

Právě pro ně a pro všechny, kdo nedostatkem informací trpěli a dosud trpí, je Zpravodaj určen. Chtěli jsme nabravit ty sdělovací prostředky, které nebyly ochotny potýkat se s potížemi a v kritických dnech, kdy jich bylo nejvíc zapotřebí, zklamaly. Snad se nám to v mezích našich možností podařilo.

Poslední číslo vyjde zítra odpoledne.

Redakce

Povodňové dávky

Od včerejška působí ve svém sídle v Hálkově ulici 20 sociální odbor Úřadu města Olomouce. Úřední hodiny ve všední dny jsou od 8 do 20 hodin. Od zítřka je podle náměstkyně primátora M. Vláčilové možné na sociálním odboru podávat žádosti o povodňové dávky. Všem rodinám, které při povodních přišly o dům, bude poskytnut příspěvek 30 000 korun v plné výši. K registraci žádostí je nutný občanský průkaz.

Jezdí také dvojka

Od dnešního rána je v Olomouci v provozu i tramvajová linka č. 2 v úseku Neředín-nám. Hrdinů. K Hlavnímu nádraží jezdí zatím autobusy.

Čistota bude stát 150 milionů

V olomouckém evakuačním středisku.

Foto DEN Jiří Kopáč

Voda v zatopených částech Olomouce dnes opět, také díky odčerpávání, poklesla. V Chomoutově kolem hřiště a u statku v Černovíře bylo 30 cm vody, v „myší díře“ 20 cm, v podjezdu v Pavlovičkách 1 m (je stále neprůjezdný), v ulicích Myšíkově, Za Poštou, Lesní a Janičkově 30 cm. Lazce jsou již bez vody.

Podle slov členky městského povodňového štábu M. Vláčilové jsou nyní pro město prioritami ubytování lidí bez přístřeší, čistota města a udržení bezpečnosti. Bylo již rozhodnuto o ubytování prvních 25 rodin z celkového počtu 270 oprávněných požadavků. Ubytování pro první evakuované město získá zablokovaným pořadníkům na byty. Uspíš se také výstavba 30 holobytů. Nabídku ubytování z jiných okresů Olomouc nevyužije. Lidem v nových domovech město na půl roku odpustí nájemné a obstará jim zařízení bytu.

Povodňový štáb také rozhodl, že nájemné bude na půl roku odpuštěno i občanům, kteří si sami opraví své zatopené byty. Ti by se měli dostavit na Správu domovního fondu ve Školní ulici. Stavební záležitosti (statika, zabezpečení, rozhodnutí o demolicí) řeší Sta-

vební odbor ÚMO (tel. 5513372). Dvě skupiny statiků ode dneška objíždějí město a určují domy k demolicí. Občané jsou vyzýváni, aby nevěřili falešným odborníkům. Ti „praví“ jsou označeni žlutou jmenovkou povodňového štábu.

Voda v městském vodovodu je stále pitná i bez přečerpání ve všech částech města. Přečerpávat (20 minut) se musí voda ze studní.

Předběžné náklady na vyčištění města, opravy mostů a další práce spadající do kompetence Technických služeb, si podle M. Vláčilové vyžádají 120 až 150 milionů korun. Povodňový štáb vyzývá občany, aby zničené věci vršili do velkých hromad před domem, nikoli na dvorcích, kam se nedostanou větší vozidla. Odpady lze vyvážit svépomocí na skládku v Mrsklesích.

Olomoučtí hasiči jsou schopni v akutních případech odčerpat vodu na zavolání (tel. č. 150).

Také ÚMO má od včerejška zřízeno konto 6015-6056454-818/0800 variabilní symbol 37999 pro finanční pomoc. Dnes od 15 hodin zasedá poprvé olomoucká městská rada. Jedná především o tom, jak vyčlenit finanční prostředky z městského rozpočtu.

Dobrovolní trosečníci jsou již v péči Okresního úřadu

Asi osmdesát obyvatel evakuovaných z Černovíra se nechalo na vlastní nebezpečí „repatriovat“ zpět do zatopené městské části. Po domluvě se správcovou internátů středního odborného učiliště Farmaku byli ubytováni v prostorách učiliště. Zde však zůstali bez prostředků a zoufale se obraceli na různé instituce a povodňové štáby se žádostí o pomoc. Podle náměstka primátora Stanislava Loserta spadá jejich osud do kompetence Okresního úřadu, protože učiliště je zařízení státní. Proto městský povodňový štáb již včera informoval okresní krizový štáb. Okresní úřad Olomouc prý však pomoc postiženým odložil až na následující den. Jak S. Losert uvedl, zdá se mu to vzhledem k situaci pozdě.

Podle dnešního vyjádření přednosty olomouckého OkÚ JUDr. Františka Neplecha a člena okresního krizového štábu ing. Stanislava Kubše, situací se za-

čali zabývat v okamžiku, kdy se k nim informace dostala. Postiženým byl dopraven formán se základními potravinami již dnes a zítra bude do učiliště vysláno nákladní auto s dalšími potřebnými věcmi. Rovněž se vykonává zdravotnický dozor a v nutných případech je zde možnost dopravit zraněné či nemocné do nemocnice v Klášterním Hradisku.

Přednosta Neplech dále řekl, že byla založena speciální operační skupina „Černovír“, která se bude zabývat mapováním situace, organizováním pomoci a zásobováním právě pro tuto městskou čtvrť a výhledově také pro Chomoutov. K diskuzím o tom, kdo komu a za jakých podmínek je kompetentní pomáhat, přednosta F. Neplech podotkl, že je na ně brzy a že důležitější je pomoc zorganizovat v okamžiku, kdy se o ní jakákoli zodpovědná osoba dozví. -50-

Soudy v Olomouci byly sice zatopené, ale fungují

V záplavami postižené části Olomouce se ocitly i tři důležité instituce. Ačkoliv voda na Okresním ředitelství policie ČR, Vrchním soudu a Vrchním státním zastupitelstvím zaplavila sklepy a někde i přízemní místnosti, dnes se již všude pracuje.

Jak sdělila mluvčí OŘ Policie ČR Vladimíra Konečná, ředitelství prostřednictvím operačního štábu nepřerušilo svou práci vůbec. Nyní sice ještě není navázáno běžné telefonní spojení, ale elektřina funguje, takže policisté se mohou plně věnovat své práci. Pro občany je v této souvislosti důležité sdělení, že přes veškerou snahu odborníků z STP Telecom dosud není možno volat tísňovou linku 158.

O poznání hůře jsou na tom zaměstnanci olomouckého Vrchního soudu. Dle slov ředitelky správy soudu Jiřiny Hanákové a ředitele sekretariátu Mgr. Maria Buzziho veškeré škody na zařízení budovy likvidují zaměstnanci vlastními silami. Vrchní soud je dosud odříznut od elektrického vedení, spojení telefonem rovněž neexistuje a je uskutečňováno prostřednictvím olomouckého Okresního soudu a kurýrní službou.

Přesto však již včera proběhla dvě nařízená stání v improvizovaných soudních síních. Archivy a spisové materiály Policie ČR a Vrchního soudu postiženy nebyly, resp. byly včas přemístěny.

Vrchní státní zastupitelství je z těchto tří institucí postiženo nejhůře, neboť zde voda dosahovala až do výše přízemních místností. Jak sdělil pověřený vrchní státní zástupce JUDr. Igor Stříž, díky pohotovosti strážní služby byla většina techniky a 95 procent spisů sice zachráněno, nicméně promočených 5 procent se suší na chodbách zastupitelství. Jak uvedl I. Stříž, všechny spisové materiály bude použitelné. Také zde nefunguje dosud elektřina a telefonní spojení je možno pouze přes mobilní telefony.

Jak pracovníci Vrchního soudu, tak i Vrchního státního zastupitelství by velmi uvítali informace či prognózy ze strany SPT Telecom a SMEZ týkající se zprovoznění jejich úřadů. Rovněž pak prosí občany, aby své návštěvy soudu a zastupitelství omezili na skutečně neodkladné, o svých kauzách budou všichni informováni v řádných termínech. -50-

Jaké potraviny lze jíst

Podle okresní hygieničky MUDr. Anny Folprechtové lze jíst kontaminované potraviny z domácnosti pouze v případě, že byly hermeticky (neprodyšně) baleny a při záplavě nedošlo k poškození obalu. Okresní hygienička upozorňuje, že pokud došlo k jakémukoliv poškození potravin samých, je nutné je zlikvidovat. A. Folprechtová znovu vyzývá prodejce, aby samovolně neprodávali rozmražené potraviny a potraviny, které nebyly skladovány při předepsaných teplotách. Rozmražené potraviny se nesmějí znovu zamrazovat a prodávat; podle A. Folprechtové bude nedodržení těchto zásad přísně stíháno. Jak dále uvedla okresní hygienička, nelze do oběhu uvádět potraviny, které byly znečištěny během záplav. V případě pouhého povrchového znečištění obalů a hermeticky balených potravin (konzervy, lahvové zboží opatřené korunkovým uzávěrem, nápoje a oleje v plastových obalech apod.) je lze prodávat po dokonalém očištění, spojeném s desinfekcí. Pro desinfekci povrchu je vhodný např. dvouprocentní vodný roztok, připravený z Chloraminu B, nebo tekuté SAVO v dvouprocentní koncentraci. Po 30 minutách působení roztoku je nutné čištené balené potraviny opláchnout pitnou vodou. A. Folprechtová upozorňuje, že zemědělské produkty konzumní zralosti, pokud byly přímo zaplaveny, nelze konzumovat.

Budějovice pomáhají

Nad moravskými městy postiženými záplavami převzaly podle náměstkyně primátora Marty Vláčilové patronát některá česká města. Olomouc si tak vzaly na starost České Budějovice. Jak uvedla M. Vláčilová, ke včerejšímu dni darovala Olomouci jihočeská metropole dva miliony korun. Peníze budou převedeny na konto, které zřídil Úřad města Olomouce.

Českobudějovický magistrát také vyhlásil ve městě sbírku nábytku, zařízení a domácích spotřebičů pro Olomoučany, kteří přišli o své domy a budou stěhovat do náhradních bytů. V Olomouci také až do odvolání slouží dvacet jihočeských městských strážníků.

Jak se bránit proti infekčním nemocem

Vedoucí oddělení epidemiologie olomoucké OHS MUDr. Jana Vlčková upozorňuje občany na možnost výskytu infekčních onemocnění po záplavách.

Onemocnění salmonelózou může vzniknout po požití starých, špatně uskladněných potravin a kontaminované vody, tzn. vody, která je znečištěna záplavovou vodou.

Onemocnění bacilární úplavicí se může objevit u osob, které byly v kontaktu s člověkem, trpícím touto nemocí, anebo požily jídlo a vodu, které znečistila záplavová voda.

Virová hepatitida typu A se může objevit u lidí, kteří pijí znečištěnou vodu, nebo požívají znečištěné jídlo. **Břišní tyf** se může objevit především při pití kontaminované vody.

J. Vlčková upozorňuje občany, aby vodu ze zatopených studní v žádném případě nepoužívali jako vodu pitnou.

Dále zdůrazňuje, že voda z městského vodovodu je zdravotně nezávadná.

Vodu z přistavených cisteren doporučuje J. Vlčková povařit asi 10 minut, protože může být přenášena v různých provizorních nádobách. Všechny rizikové potraviny (i znečištěné záplavovou vodou) se musejí zlikvidovat.

MUDr. Vlčková vyzývá občany, aby nepodceňovali osobní hygienu. Je nutné si často myt ruce, zejména po použití toalety a před každým jídlem.

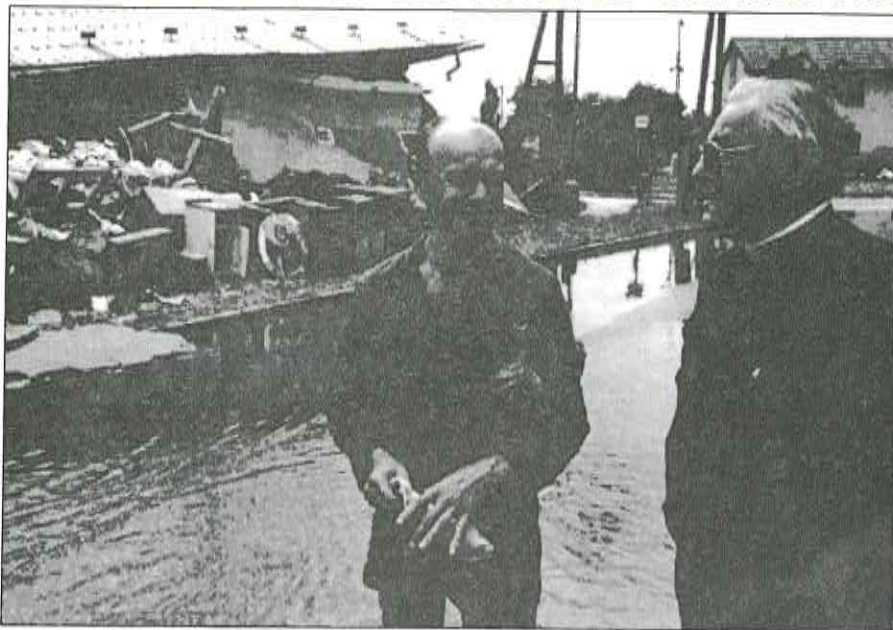
„V případě výskytu jakéhokoliv onemocnění je nutné navštívit lékaře. Týká se to především průjmových onemocnění, horeček, zvracení, bolesti břicha, nevolnosti, nadýmání, apod.“, dodává MUDr. J. Vlčková.

Hrozí samovznícení

Povodňový štáb města Olomouce opakovaně upozorňuje občany, kteří mají odčerpanou vodu ze sklepů, aby co nejdříve vynesli a vysušili uskladněné uhlí.

Ve městě se již vyskytly případy samovznícení.

Kardinál Vlk navštívil Černovír

Kardinál hovořil dnes dopoledne s občany Černovíra, záplavami nejvíce postižené čtvrti Olomouce...

„Je důležité, abychom tady byli osobně přítomní, abychom situaci viděli na vlastní oči,“ řekl primas český kardinál Miloslav Vlk při dnešní návštěvě Olomouce. „Je nutné lidem naslouchat, protože oni sami nejlépe vědí, co potřebují. Toto považuji za jakousi první pomoc,“ dodal M. Vlk. V doprovodu olomouckého arcibiskupa Jana Graubnera, plzeňského biskupa Františka Radkovského navštívil kardinál Vlk dopoledne sídlo Arcidiecézní charity, kde poděkoval charitním pracovníkům. Navštívil Úřad města, ústřední krizový štáb a humanitární sklad na neředínském

letišti. Kardinál promluvil také s lidmi v evakuačním středisku v ZŠ F. Stupky a navštívil stále ještě místy zatopený Černovír. Hovořil s občany této části města a navštívil také některé domy.

K pomoci církve uvedl: „Biskupská konference vyhlásila nejen sbírky v kostelích, ale také záchrannou akci ‚Farnost farnosti‘. Obrátili jsme se také s prosbou o pomoc na biskupské konferenční Německa a Itálie.“

Kardinál Vlk se rovněž domnívá, že by bylo dobré, kdyby nyní stát vrátil církvi na severní Moravě lesy.

Foto DEN Jiří Kopáček

... a s lidmi dočasně ubytovanými v ZŠ Františka Stupky.

Univerzita Palackého poskytne 30 pokojů

Podle informací prorektora UP Josefa Tillicha vyhověla olomoucká univerzita žádosti Úřadu města Olomouce o poskytnutí náhradního ubytování lidem postiženým záplavami. Správa kolejí a menz UP uvolnila pro postižené rodiny třicet čtyřlůžkových pokojů v 1. poschodí Šmeralových kolejí v areálu Envelopa.

Na kolejích UP v Neředíně je ubytováno 52 pilotů ústředního krizového štábu. -mav-

Přišli jste o doklady?

Občané, kteří při záplavách přišli o doklady, si mohou na oddělení Policie ve Smetanově ulici v Olomouci požádat o vydání nového občanského průkazu bez správného poplatku. Pasy se budou vydávat až příští týden. Úřední hodiny jsou od 8 do 20 hodin od pondělí do pátku a od 8 do 15 hodin v sobotu a neděli. Dopravní inspektorát začne fungovat od 21. 7. Nejnutnější přihlašování aut a vyřizování řidičských průkazů je možné už tento týden ve Smetanově ulici.

Rozvodnila se i Šumice

Povodně se na Olomoucku nevyhnuly ani obcím, které jsou bezpečně vzdáleny od řeky Moravy. Z koryta vystoupila říčka Šumice v Loučanech. Záplava měla samozřejmě daleko od apokalypsy v okolí Litovle či Olomouce, ale přesto se někteří občané museli za nákupy a do práce brodit a nemohli se dostat domů osobními automobily. V současné době je už Šumice v korytu a život na Náměštsku funguje naprosto normálně. Na svém středním toku neřádila příliš ani Bystřička: v části Hluboček přiléhající k Velké Bystřici bylo zalito několik přízemních domků, na několika místech natekla říčka na místní pole. Silniční doprava směrem na Hrubou Vodu ani přístup k železničním stanicím nebyly narušeny. -vtr-

Povodeň prověřila armádu

říká ministr obrany Miroslav Výborný

Během povodňového týdne již potřetí navštívil včera večer ústřední povodňový štáb na neředínském letišti ministr obrany ČR Miroslav Výborný.

Podle jeho slov odvedlo více než 8000 nasazených vojáků během posledních dnů obrovský práce. „Vojáci zachránili stovky lidských životů,“ řekl ministr. „Je jistě dobré, když ministr obrany hodnotí armádu dobře. Je ale lepší, když její práci dobře hodnotí lidé. Myslím, že řada lidí během posledních dnů poznala, že česká armáda je schopnou složkou státu,“ dodal M. Výborný.

Na dotaz, co by vzkázal lidem ze zaplavených oblastí, ministr odpověděl: „Netroufám si cokoliv říct, protože nejsem v té situaci jako oni. Proto může být jakýkoliv můj vzkaz pro ně urážející. Snad jen tolik – myslím, že na zoufalství je vždycky dost času.“

Výzvy a nabídky

* Paní Skoupilová z Věrovan se potřebuje kontaktovat s Blankou Vitoslavskou z Troubek (nyní na ubytovně č. 8 v Lipníku nad Bečvou). Kontakt na tel.: 0601 50 84 51.

* Hledá se Miroslava Nováková, bytem Zeyerova 22, Olomouc. Má se co nejdříve ozvat na adresu: Ota Kolář, Vysoká 5a, 466 02 Jablonec nad Nisou.

* Firmy, které mohou pomoci při úklidu a opravách v Olomouci (za úplatu), nechtě se hlásit na tel. č. 5413310, 5413323, 5413373 (ředitel TS ing. Vychodil).

* Pracovníci olomouckých Technických služeb prosí občany, aby nedávali zkažené potraviny do popelnic. Pro tento druh odpadu jsou určeny speciálně označené kontejnery.

* Církev bratrská nabízí pro děti z rodin postižených povodní zdarma (původně 1400 Kč) čtrnáctidenní denní tábor v Trnávce u Červené Řečice (okres Humpolec). Termín je od 26. 7. do 9. 8., ubytování v chatkách. Nástup 26. 7. v 10 hodin v Pardubicích u zimního stadionu. Přihlášky přijímají ing. Radek Kalenský tel.: 040/48082 (do 17. 7.), Alois Blažek, tel.: 380 87 (od 17. 7. do 25. 7.).

* MUDr. Jitka Matlochová oznamuje, že od středy 16. 7. ordinuje v pravidelných hodinách v prostorách Kojeneckého ústavu, U dětského domova 269, Olomouc.

* Dr. Zdeněk Daněk nabízí zdarma chovné alpské kozy. Odběr je možný na jaře. Kontakt: Palackého 23, Vyškov 2-Dědice, tel.: 0507/351 739.

Potřebujete někoho či něco najít? Chcete někomu něco důležitého vzkázat? Chybějící vám potraviny či jiné věci nezbytné k životu? Rádi byste nějak konkrétně pomohli? Přijďte do naší redakce v Křížkovského ulici 6 v Olomouci nebo zavolejte v kteroukoli dobu na telefonní číslo redakce 068/5222005 nebo na čísla Arcidiecézní charity 068/5229380, 5229390 (večer a v noci). Podle technických možností otiskneme váš stručný text co nejrychleji. Chcete-li, aby v posledním čísle vyšel, sdělte nám jej zítra do 13 hodin.

Povodňový zpravodaj č. 6, vydává povodňový štáb České katolické charity. Zdarma. Redakce: Tomáš Tichák, Marta Fišerová. Adresa: Křížkovského 6, 771 11 Olomouc, tel. 068/5222005, večer a v noci 068/5229380. Fax 068/5229350. Vytiskla JOLA Kostelec na Hané. Uzávěrka 15. 7. 1997 ve 13.00 hodin. Děkujeme Moravskému dni za obrazové zpravodajství. Konto pro finanční příspěvky:

Česká katolická charita – Povodeň 19-996660227/0100